

HETI SZEMLE.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

130

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre ————— 3 frt — kr.
Félévre ————— 1 frt 50 kr.
Negyedévre ————— 1 frt 75 kr.
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 2 frt.
Egyes szám ára 7

Felolós szerkesztő

BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:

A „PÁZMÁNY-SAJTÓ.”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések, stb. a „Pázmány-sajtó” czimére küldendők, (Deák-tér 19. szám.)

Hirdetések jutányos árban vétetnek fel.

Nyilttér sora 20 kr.

A lap megjelenik minden szerdán.

Százados évfordulók.

Nagy ünnepe van a kath. egyháznak; — kétszeres ünnepe a magyar nemzetnek. *Tizenkilencz évszázad tünt le, mióta a megváltás nagyszerű munkája végbement.* Tizenkilencz század örömeinek, boldogságának, szenvedéseinek és csapásainak zárköve az új esztendő, melynek küszöbét átléptük. Mennyi üdvnek, mennyi boldogságnak volt megteremtője ez a rengeteg idő, beszél róla bőven a história meg a krónikák. Milliókra menő névtelen hősök emlékét gyakran csak magasztos tetteik tartják fenn. Sőt meg nem közelíthető azon névtelenek száma is, kik hasznos, munkás tagjai valának a társadalomnak, de történeti alakokká nem domborodtak ki. Nem is tud rólok semmit az emberiség, legfellebb egy-két évtized örködött emlékek felett, — aztán feledésbe ment nevök erényeik és jeles tulajdonaikkal együtt. Ez az osztályrésze az emberiség nagy tömegének.

Nemzetek tüntek le a szereplés teréről, helyöket ujak váltották fel. Időről időre átalakult a kép, melyet az öreg föld a figyelmcs szemlélő elé tárt. Talán egy talpalattnyi tér sem őrizte meg külső alakját. Változásnak volt alávetve minden, ami csak emberi. Még a tudomány és művészet csarnokaiban is ott ül az enyészet, mely a hajdan nagyszerű alkotásokra ruházta fátyolát, új izlést, új eszméket termelt a társadalom elhomályosítván a régibb kor bálványait.

Csak egy nem változott! . . . Az a hit, melyet Krisztus Urunk tizenkilencz századdal ezelőtt hirdetett az emberiségnek. Ez nem változott, mert ez isteni. Ostromolták pedig keményen az erőszak és az ész fegyvereivel, de a pokol kapui sem tudtak rajta erőt venni. Minden megaláztatásból diadalmasan emelkedett fel ismét Krisztus keresztje, minden támadás az ő dicsőségének fényét nevelte az utókor előtt.

Ennek a tizenkilenczszázados hitnek, mely szent Péter apostol és az ő utódainak őrizetére lett bizva, ünnepli ebben az évben százados évfordulóját a katolikus egyház. Pompás jubileum! . . . Száz esztendőben egyszer! . . . Ki éri azt meg? . . . Kilenczven százaléka az emberiségnek nem! . . . Csak a történelem örködik gondosan a rengeteg idők futása felett! . . . Ott virrasztott a tizenkilenczszázados mult kezdőpontján, bevilágít szövétnekével annak belsejébe, az ő kezei fogják rátenni koporsójára a zárkövet. Tőle tanuljatok.

Az anyaszentegyház feje a százados évfordulót szent évrnek jelentette ki. Elhatározása méltó volt a keresztény világ nagy ünnepéhez. Megnyitja a kegyelem forrásait, hogy merithessenek belőle bőven, akik tudják, mit cselekszenek, midőn az oltár számolyát

érintik. Mennyi tapintat, mennyi kegyesség rejlik ebben! . . .

XIII. Leo uralkodása korszakot alkot a népek történetében. Böleségének utól nem érhető varázsa trónjának számolyához vonzza a császárokat is. A szó legvalódibb értelmében a királyok királya, alázatosságában szolgálja a legutolsó szolgának. Ilyen kezek közt szent Péter hajója nem félhet, hogy zátonyra talál.

A magyar nemzetnek ezenkívül egy másik százados ünnepe is van. *Kilencz századdal ezelőtt tették fejére első királyának, szent Istvánnak az apostoli koronát. Kilencz századdal ezelőtt vezette be a katolikus egyház kebelébe nemzetét a szent király. A magyar nemzet keresztény hitének, a magyar királyság multjának is százados évfordulója ez a világraszóló jubiláris esztendő.* Tudjuk, méltóan fogja megülni. Hit és erkölcs dolgában elfogad, — honszerelemből tanítást a magyar nem kér. Honszerelme vezette vissza gyakran ahhoz az ősi valláshoz is, mely ellen oly sokszor meggondolatlanul pártütést csinált, mert kénytelen volt belátni, hogy az nemzetének szilárd fentartó oszlopa. A magyar nép konszolidációját a kereszténység hajtotta végre, a királyság kilenczszázados multja össze van forrva a nemzet kilenczszázados keresztény hitével.

A magyar nép lovagias volt és az marad mindig. Ha megbotlott, tud vigyázni magára. Ha elesett, volt ereje felkelni. Ha vitézségét, hősi erényeit tették próbára, szembe szállt a pokol egész hadával. Ha eltántorodott az igaz ösvényről, volt bátorsága győzelmet venni — önmagán. A történelem muzsája bámulva áll meg jellemének nagysága előtt. Csak egy hibája van: nehezen ébred, ritkán veszi észre idejében a fenyegető vészt. Ezért tanul mindig a maga kárán.

Loyalitása, hűsége a királyi trón iránt tántoríthatatlan. Ha vész fenyegette bármikor, mint sebzett oroszlán ment csatába az egész nemzet. Büszke volt reá, ha királyának védelmére kardot ránthattott. Hányszor láttuk ezt megismételve a letűnt kilencz évszázad folyamán? . . . Karakterét a magyar soha nem hamisította meg. A koronás fő hódolatának mindig kiváló tárgya volt. Vért és életet áldozott érte, ha védelmére hívta a királyi szó.

Fogékonyabb nép multjának emlékei iránt talán nincsen több a föld kerekén. Szive lángol és lelkesül, ha a történelem nagyszerű mozzanataihoz visszaszáll. Mikor ős Buda ünnepelni fog, ott lesz lélekben minden jó hazafi. Az ünnep nagy és impozáns leend szent

BOTOS GYULA

polgári, papi és egyenruha üzlete és mindennemű egyenruha cikkek raktára **Deák-tér, Zöldfa vendéglő alatt.** Tartalékos tiszt urak szelid kiszolgálás mellett felszereltetnek, költségvetést díjmentesen és bérmentve küldök.

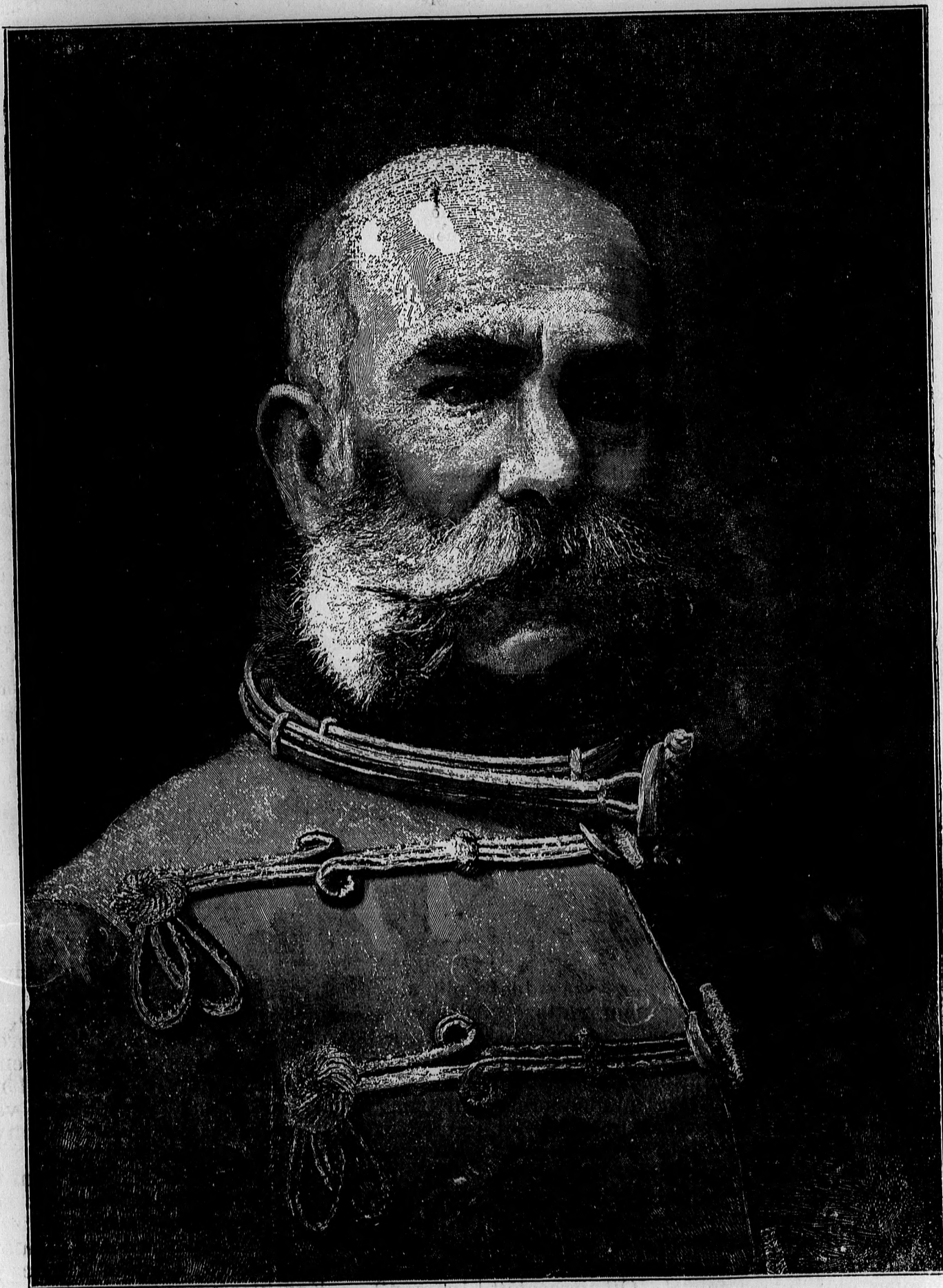
cler

István jobbjának egise alatt. Annak a jobbnak, mely előtt imára kulcsolt kezekkel borul térdre minden igaz magyar. Remény és bizalom tehát!... A nemzet élni fog!... Önerején kívül égi támasza van. Biztos kilátás egy ezredévre még!...

Hányszor láttuk ezt a jobbot kilencz századon keresztül feltűnni szent István trónusán?... Nagy királyainkra örökségbe szállt!... Ott van az most is a

trón magaslatán, csak meg kell figyelni jól!... Öreg királyunk áldást osztó keze nemzetünkre e nagy elődéhez méltó pallium!...

Adjon hálát azért a jó Istennek ezen a százados évfordulón minden jó keresztény, hogy szent Péter trónjáról *XIII. Leó*, mondjon buzgó imát minden igaz magyar, hogy szent István királyi székéből *I. Ferencz József* osztja áldásait mind a két kezével.

Szatmár vármegye bűnpere.

Ezt a vádat emelte a védő ügyvéd a vármegye tisztviselői kara ellen egy sensztios sikkasztási bűnpere tárgyalása alkalmával, melynek végső akkordjai csak nemrég hangzottak el a törvényszék tárgyalási termében. Sokáig vártunk rá a legilletékesebb helyetről az ítéletre, de nem érkezett meg. Pedig a közvélemény az ilyen súlyos vádakkal szemben megnyugtatóra vár, azért nem volt helyén való dolog felelte napirendre térni.

Aki ezt a vádat hallja, úgy a mint elhangzott, ugyancsak sötét képet alkothat magának Szatmár vármegye administratívális ügyeiről. Görbe szemmel fog nézni hivatalnok karára, mely csekély kivétellel ma is valamennyi működik. Szánakozással fog tekinteni a vármegye szerencsétlen közönségére, melynek ügyeit most is azon hivatalnokok intézik, kik ellen ez a kemény vád volt emelve.

Mi történt?... Sikkasztottak!... Miért?... Mert lehetett?... A pénztáros a vármegyének egy néhány ezer forintját el-

kótyavetyélte. Világos, hogy nem volt meg a kellő ellenőrzés. A védőügyvédnek tehát igazsága van, nem lehet a szemére vetni semmit. De igazsága van a megye tisztviselői karának is. Hogy lehetséges ez?... Mindakét részen igazság!... Lássuk csak. Őket vagyoni felelősség terheli. Ha hiányzik a kasszából, az ellenőrzésre hivatott tényezők megtéríteni tartoznak. Igaz, hogy ez a felelősség csak az illetők képességeig terjed. Azontul károsul a vármegye. De ők Szatmárban valamennyien tehetős, mondhatni gazdag emberek. A sikkasztott összeg

mennyi? . . . Meg sem közelíti azt az értéket, amelylyel rendelkeznek. De lehetett volna több is, mint például Aradon. Ezt mégis csak szemmel tartották, hogy ne legyen. Tényleg nem is volt. Aki ismeri a vármegyei életet, nem fogja mondani, hogy itt Szatmárban kötelességmulasztás történt. Nem kötelességmulasztás az, hanem az a tulságos bizalom, melylyel a tisztikar tagjai egymással szemben a multban — nem mondjuk, hogy helyesen — viselkedni szoktak. Ha bünről van szó, büne ez annak a rendszernek, melynek kreaturái voltak. Ne szorítsuk szűkebb mederbe. Tessék kimondani, hogy büne a liberális rendszernek. Ebben az értelemben elfogadjuk, mert nem lehet kivételt tenni széles e hazában. És ha sok helyen még sem történt sikkasztás, tessék elhinni, nem a szigorubb ellenőrzés az oka. Egyszerű a dolog. A pénztáros megfelelt a benne helyezett bizalomnak, nem volt olyan ragadós a keze, mint némely helyeken.

A mi hivatalnokainkkal főként a jelenben az adott rendszer mellett meg lehet elégedve a közönség. Nincs oka reá görbe szemmel nézni. Egész ambícióval, sok lelkiismeretességgel s pontosan végzik kötelességeiket. Azt is tudjuk, hogy mióta ez a baleset megtörtént, a pénzkezelés is szigorú ellenőrzés alatt áll. Hiába! . . . A magyar ember rendszeresen a maga kárán tanul.

Aki figyelemmel kíséri azt a működést, amit kifejtene, örömmel fogja tapasztalni, hogy a tevékenység nem hogy csökkenne, de fokozódik, a hátralékok száma évről-évre apad, az ügyek elintézése a közönséggel szemben csekély kivétellel humánus. Nem félhet tőlük, sőt elismeréssel adózhat nekik a közvélemény.

Kötelességünk volt ezt elmondani, hogy a nagy közönség előtt ne tűnjék fel olyan sötét színben az a vád, mely a törvényszék tárgyalási termében elhangzott.

Hirek.

Mélyentisztelt előfizetőinknek, szives olvasóinknak és munkatársainknak boldog újévet kívánunk.

Ó év utolsó éjszakáján az éjféli misét

TÁRCZA

Maradj velem . . .

Hervad, hull a fák levele,
Azt zugja a szél: le vele!
S lesodorja mind a porba,
Ember, állat, hadd tiporja! . . .

Dérrel, fagygyal, zuzmorával,
Kél a hajnal, nincs madárdal . . .
Puszták fák . . . és puszták fészkek . . .
Haldoklik már a természet!

Fönn, a hegyek ködös ormán
Megjelent a tél s mogorván
Bontogatja csontkezelével
A nagy szemfüdelet széjjel . . .

Int, és jön a zugó vihar,
Hogy hatalmas szárnyaival
Szóttarítse a gyászlepelt
A földön, mely végsőt lehel . . .

Mint a sirbolt ódon fala
Sötét az ég arcúlatá,
Nem száll onnan rám egy sugár,
Utam nehéz, zord és sivár . . .

Tóth J. h. lelkes tartotta, mivel püspök ur ömlga gyöngékedett. A közönség köréből igen sokan áldoztak. Új év reggelén az Ol-társizentség közimádásra kitétetett s a dél-előtti isteni tiszteleten állandóan kinn volt.

Vizkeresztkor. f. hó 6-án reggel 7 órakor a székesegyházban vizkeresztelés tartatik, a 9 órai sz. mise után püspök ur ömlga predikál.

A bibornok gyásza. Mély részvételt vet-tük a hirt, hogy dr. Schlauch Lőrincz nagyváradi biboros püspököt súlyos gyász érte. Nővére özv. Schmidné szül. Schlauch Erzsébet Bécsben, hcl fia dr. Schmidt Antal orvos közelében töltötte özvegysége napjait, mult hó 29-én életének 80-ik évében elhunyt.

Áthelyezés. Ó felsége a király Bereznyai János edelényi járásbirósági albirónak saját kérelmére megengedte, hogy hasonló minőségben a szatmár-németi járásbirósághoz helyeztessék át.

Üzmisés pap. A püspök ur mult hó 31-én szentelte áldozópappá Drahus István pap-növendéket. Az új áldozár e hó 7-én tartja meg Hehelein Károly prépost plébános manu-dukatorsága mellett első miséjét Ungváron.

Bizalmas beszélgetésre érkezett ma dr. Láng Lajos, a nagybányai kerület orsz. képviselője Szinyér-Váraljára. Villásreggelin Papolczy Béla nagybirtokosnál volt, ott fogja elkölteni a vacsorát is, délben barátai társas-ebédet adtak tiszteletére. Este a képviselő Nagy-Bányára utazik, hol hasonló jelentőségű bizalmas beszélgetésekben vesz részt.

Gyászhir. Özv. nagyilosvai Ilosvay Gáspárné szül. buji Jákey Erzsébet élte 75-ik, özvegységének 33. évében hosszas szenvedés és a halotti szentségeknél ajtatos felvétele után december hó 21-én elhunyt. A szeretett halott földi maradványai december hó 23 napján d. e. fél 11 órakor tétettek a róm. kath. egyház szertartásai szerint Mátészalkán a családi sirboltba örök nyugalomra. — Csorba Gyula nagykarolyi rendőralkapitány neje Novák Helén mult hó 20-án esteli 8 órakor életének 42-ik, boldog házasságának 25-ik évében elhunyt. Hült tetemei mult hó 28-án nagy részvét mellett tétettek örök nyugalomra.

Deres fővel, bágyadt szívvel
Ballagok . . . ah, hol esik el
Szegény szolgál én Istenem? . . .
Maradj velem! Maradj velem! . . .

Sárköz, 1899. nov. 23.

Pály Ede.

Az én újévi ajándékom.

— Meglesz fiam, meglesz!
— Éltet a remény, hogy kedves . . .
— Na de ha én mondom! Biztosan ki fognak nevezni, egész nyugodt lehetsz.

Erre a biztatásra, majdhogy tánczra perdültem. Hogyne, mikor Torma János mondja ezt nekem, nekem, az ideiglenesen helyettes díjtalan műszaki díjok-jelöltnek. Nagy szó ez, kérem, ha valakinek hosszu a titulusa, de a jüvedelme a zérus ponton áll. Nem csoda, ha protekció után néztem; hiába, enélkül a mai időben nem lehet megélni. Leendő pártfogóm Torma János, megyebizottsági tag, általánosan tisztelt társadalmi férfi, nagy nevű ügyvéd, kit — a pácienseket kivéve — mindenki szeretett, hozzá édes atyám legjobb barátja s e révén az én kedves jó János bácsim volt. Összekötteté-

Kinevezés. Aczél Ferencz ungvári pénzügyig. segédtitkár a beregszászi pénzügyigazgatósághoz titkárnak neveztetett ki.

Alispáni jubileum. Ungvármegye közönsége a mult hó 30-án nagy fényvel és még nagyobb lelkesedéssel ülte meg köztiszteletben álló alispánjának kölesei Kende Péter cs. és kir. kamarásnak 20 éves alispáni jubileumát. Az ünnepség reggeli 9 órakor a rk. templomban „Te Drum“-mal és ünnepélyes nagy misével vette kezdetét, melyet Hehelein Károly prépost plébános dr. Jóna, Barna és Fiszter káplánok segédkezése mellett mondott. A templomból a megyeház nagytermébe vonult az ünneplő közönség, hol először a főispán, majd a törvényhatósági bizottság nevében Szabó Endre volt orsz. képviselő méltatták a jubiláns érdemeit, lelkesen üdvözölvén őt alispáni működésének e szép határpontján. Délben 180 terítékű bankett volt tiszteletére, hol szintén nagyszerű óvatiókban részesült a közéletnek eme kiváló harczosa, ki legjobb erejét áldozta fel a gondjaira bízott vármegye szolgálatában. Ó méltósága a püspök ur a következő meleg-hangu levélben üdvözölte a jubiláló alispánt:

Méltóságos cs. és kir. kamarás!

Alispán Ur.

A közpályán működőknek legszebb jutalmuk az, ha önzetlen munkásságukkal kivívták maguknak polgártársaik őszinte tiszteletét és nagybecsülését. Erre a jutalomra méltóságod Ungvármegye közigazgatási és társadalmi életének irányításában husz évi sikeres tevékenységével méltán rászolgált. Azért Ungvármegye nemes gondolkodásához méltónak tartom azt a szándékot, mely e husz év bejezéséről tervezett fényes tiszteletadásban fog megvalósulni a legközelebbi napok egyikében. Az ily jubileumhoz, melyet az ünneplőnek szerény vonakodása ellenére az általános tisztelet és ragaszkodó szeretet ellenállhatatlan hatalma ugyszólván kieroszakolt magának, szivesen járulok én is, aki különben az ünneplőketek kedvelését szívemhez lérközni nem engedem. Közel tizenkét évi püspökségem ideje alatt meggyőződtem arról, hogy Ungvármegyének oka van tiszteletét ezen rendkívüli alkalom-

sei elértek Pestig — a miniszteriumig: egy pár képviselővel csak úgy félvállról beszélt, miután e tisztelt honatyák igen sokat köszönhettek a markának s a torkának egyaránt.

Szabad időm javarészt a János bácsi irodájában töltöttem, hol mint tiszteletbeli ügyvéd-bojtár irtam százegyig, persze a protekció kedvéért. Mondják, hogy nem egy ember büszke arra, ha minél hosszabb czimeket nyomtattathat névjegyeire. Az biztos, hogy magamnak is van ilyesmirel tudomásom. De hogy én a fenti hosszu czimemre nem voltam büszke, ez már egyszer - zikker . . . Ugy szerettem volna egy jelentőségtejjesebb összevonásra szert tenni, hogy ki se mondhatom. És e gondolat lebegett előttem mindannyiszor, valahányszor János bátyám irodájába benyitottam. Az a gondolat és az a tudat, hogy leszek én még valaha valóságos díjok is — boldoggá tett. És János bácsi biztatása, mely minden nagyobb munka után soha sem hiányzott! No hát ez nekem untig elég volt.

Az ó-év utolsó délutánján szintén ott irtam a János bátyám irodájában. Igen jó kedve volt az öregnek; a sok éleztől csak úgy sziporkázott. Egyszerre csak komoly,

mal fényesebben is nyilvánítani. De másrészt ezen tizenkét év oly tapasztalatok birtokába juttatott, melyek arra készítetnek, hogy a vármegye lelkes tiszteletnyilvánításaihoz az enyémet is hozzácsatoljam. Kedvessé és könyűvé teszi pedig nekem eme kötelesség teljesítését ama körülmény, hogy valamint a megyének általam szintén igen tisztelt főispánja, úgy méltóságod részéről is hivatalos és magánérinkezéseimben mindenkor állásom iránti nagy tiszteletet, személyem iránt ragaszkodó szeretetet és őszinte barátságomnak bensőségteljes viszonzását tapasztalni volt szerencsém. Különös örömmel szerzője azért reám nézve is ez alkalom, a melyet készséggel használok fel arra, hogy méltóságodnak hosszantartó boldogságot, a közjóért való további tevékenységéhez kitarító munkakedvet és erőt kívánjak. Fenkölt szellemű nevével, hiveim legjelesebbikével együtt az Isten méltóságodat sokáig tartsa és éltesse. Egyébiránt kiváló tiszteletem nyilvánításával vagyok. Szatmárt, 1899. december 28-án. Méltóságodnak alázatos szolgája: *Meszlényi Gyula*, szatmári püspök. Vármegyénk főispánja *Hugonnai Béla* gróf levélben mentette ki magát, hogy az ünnepeken személyesen meg nem jelenhet s üdvözlését küldötte a jubiléumnak, *Firczak Gyula* munkácsi püspök, ki mint a delegáció tagja Bécsben volt kénytelen időzni, táviratilag üdvözölte őt. Vármegyénkbeli még *Vécsey Miklós*, József báró és családja, *Kende Zsigmond* és családja küldöttek távirati uton üdvözlést. Ezekon kívül az ország különböző helyeiről rendkívül sok távirat érkezett.

A tüzoltó főparancsnok, *Ferenczy János*, ki hét éven keresztül annyi ügyszeretettel, nemes ambícióval töltötte be ezt a szép működési kört, — miként sajnálattal veszszük tudomásul, lemondott állásáról. Helyét valószínűleg *Nádpataki Gusztáv*val fogják betölteni, ki az együletet mint szertáros szolgálta.

Tanítónők kinevezése. A vall. és közokt. miniszter özv. Kabanákné *Kubics Berta* okl. tanítónőt alsó-visóí, *Almády Irén* és *Fábrí Ilona* okl. tanítónőket a viski állami elemi népiskolához rendes tanítónőkké nevezte ki.

Hymen. *Schulla* Ede es. és kir. főhadnagy örök hűséget esküdtött *Müller János*

mikolai földbirtokos leányának *Juliska* kisasszonynak. — *Bartha Lajos* jegyet váltott özv. *Poszvek Nándorné* leányával, *Bella* kisasszonnyal. — *Tankóczy József* mészáros iparos a mult esütörtökön tartotta esküvőjét *Polgáry József* iparos polgártársunk leányával, *Juliska* kisasszonnyal. — *Kovási Kovássy Illés* kir. pénzügyigazgatósági titkár Nagy-Károlyban jegyet váltott krasznai *Krasznay Pál* nyug. magy. kir. honvédezedes leányával, *Krasznay Aranka* urnövel. — *Stepnicski Ferencz* beregszászi kir. törvényszéki aljegyző eljegyezte *Linnér Bertalan* hitelintézeti vezérigazgató leányát, *Ilona* kisasszonyt. — *Dezső Géza* beregszászi pénzügyi. fogalmazójelölt jegyet váltott *Sabó Albert* kir. pénzügyigazgató leányával, *Iren* kisasszonnyal.

Adomány. *Frank József* szinyér-váraljai plebános, ugocsai főesperes egy darab 50 forint névértékű Pázmány-Sajtó-részvényt a „Hetí Szemle“ alapjára volt szíves adományozni. Köszönet érte a főesperes urnak, ki lapunk iránt jóindulatát már más alkalommal is nyilvánította.

Huszonöt éves jubileum. Megható ünnepély folyt le karácsony másodnapján Csomaközön. Ekkor töltötte be *Kosztza Ignác* esperes plebános csomaközi lelkészkedésének 25-ik évét. A község apraja nagyja sietett a nagyérdemű lelképásztor üdvözlésére. Először a hitközség tagjai fejezték ki köszönetüket azon szép Krisztus-alakot feltüntető keresztért és páduai szent Antal szobrát, melyeket sajátjából létesítvén velök a templomot feldíszíté. Köszönetet mondtak azon ezer korona alapítványért is, melyet a hitközség szegényei számára tett le. Azután a felnőt hvek, majd az iskolás növendékek és a tanítói kar tisztelettel a jubiléus lelkésznel. Az ünnepeket, mely az iskolában folyt le, a növendékek éneke zárta be. Csomaköz kath. hvei ez uton is kívánják kifejezni hálájukat és köszönetüket szeretett lelképásztoruk előtt sok jószágáért.

Segédlelkészek változása. *Firczak Gyula* munkácsi püspök *Hacsakajló Mihály* huszti segédlelkészt *Máramaros-Szigetre* helyezte át, az ujmisések közül *Lezega Ágostont* Töke-Terebesre, *Petrovics Miklóst* Nagy-Szól-

lósre, *Tabakovics Ödönt* *Lucskára*, *Fedák Miklóst* *Töke-Terebesre* küldötte segédlelkészeknek.

A Szamos lapársunk szerkesztőségében változás állott be. Főmunkatársa *Tankóczy Gyula* tanácsjegyző volt. Megunva a szerkesztéssel járó rózsás dicsőséget, belefáradva a nehéz munkába, mely reá a babérok asztala mellett hétről hétre várakozott, letette a tollat, helyét a Szamos szerkesztőségében másnak engedte át.

Uj kaszinó. Sárköz Ujlakon az intelligens osztály kaszinó-egyesületet alakított. Egy vendéglőben helyiséget bérelt, lapokat járat, kulturális működését összejevetelei által a községben már meg is kezdette. Uj év első napján volt az első felolvasó estélye. A sok tanulsággal bővelkedő felolvasást *Medveczky Gyula* gör. kath. lelkész, a kaszinó elnöke tartotta, *Talay Miklós* egy monologot adott elő, *Gábel Aranka* kisasszony magyar népdalokat. A kaszinók a község szellemi és társadalmi életének fellendítésére hatalmas befolyást gyakorolnak, kívánatos, hogy a község e magasztos hivatást megértvén az uj egyesületet önzetlenül, és egész erejével támogassa.

Tisztújító gyűlést tartott az ungvári kath. legényegyesület a napokban, melyet *Hehelein Károly* prépost-plebános nyitott meg, üdvözölvén a legényegyletet, az iparosok boldog jövőjének legnagyobb biztosítékát. A gyűlést ezután *Jóna József* dr. egyesületi elnök vezette. A munkácsi püspök által kinevezett uj alelnök, *Melles Gyula* képezdei tanár szintén ezen a gyűlésen mutatkozott be. Világi alelnök *Jäger Bertalan* lett, pénztárnok *Peltsarszki Béla*, titkár *Barna János* segédlelkész, könyvtárnok *Flack Jakab*, az egyesület tanítója *Göndy Ede*, dékánok *Ferenczy József* és *Bobulzski Antal*. Megalakított a választmány is.

19. vagy 20. Hogy a folyó 1900 ik év a XIX-ik század utolsó vagy a XX-ik század első éve, e tekintetben eltérők a vélemények. A német császár a XX-ik század első évének kívánja tekinteni, sőt a tudósok között is sokan vannak; kik ennek a véleménynek hódolnak. Pedig ez mehematikailag absurdum és semmi kétség nem lehet abban, hogy

egész komoly képpel felém fordult s így szólt:

— Hallod-e jó fiu, valahogy nagyon kopottas ruháid vannak; kabátod is olyan, mint a „valódi uraságoktól levetett.“

— Bizony, János bácsi, igaza van; de hát nem telik sehogy sem.

— A kalapod is olyan, mintha mondva csináltattad volna.

— Szent igaz, hogy szinegyvelegben szenved, de ha nincs más!

— A cipőid is többnyire veresek; talán dunsztjuk sincs a fénymáztól.

— Nem tagadom — néha a vaspor is megjárja.

— Fiam, ez sehogyse jó így!

— Bizony nem jó az János bácsi; de csak lesz az valamikor másképen is.

— No ne busulj! A közel jövőben biztosan elő fognak léptetni. Tudod, olyanok mondták ezt nekem, kik az én kedvemért sokat tehetnek. Érted?

— Érttem: köszönöm. — Gondoltam magamban, ezt a zenét már vagy századszor hallom, minden eredmény nélkül.

— Magam is méltányolni akarom irányomban tanusított jóindulatodat — folytatá tovább az öreg!

— Kérem, kérem. Csekélység az egész: szívesen teszem.

— Na, na! Tudom, hogy szívesen teszed, de hát egy ilyen szegény-legényre csak ráfér egy kis segítség!

— Szó sincs róla. Hanem én ezt János bácsitól egyáltalában nem kívánhatom.

— Derék fiu vagy öcsém! Nagy jövőt jósolok neked.

— Dicsérete nagyon hizelgő; nem érdemlem meg.

— Föltétlenül megjutalmazlak. Holnap uj-év napján kézhez kapod. — Szólt és kezét fogva távozott. Én is haza ballagtam. Szegényes kis szobámban töltöttem az ó-év utolsó estéjét. Jóízűen költöttem el szerény vacsorámat, aztán lefeküdtem és elkezdtem — ábrándozni. János bácsi ígérete sehogy sem hagyott békét: nem tudtam elaludni. Biztosan egy rend elegáns öltözettel fog meglepni. Persze! Azért tett gyöngye czélzást kopottas ruhámra, kalapomra és veres cipőimre. Csak az a nyomasztó gondolat bántott, hogy az öreg egy kissé fukar. De viszont vigasztaltam magam avval, hogy talán az öregem is erőt vett a jobb érzés, mert az bizonyos, hogy igen sokat segitettem

neki. Hátha ez puhította meg az öreget; de meg tudjuk azt mindnyájan, hogy a fősvényeknek is vannak villágos pillanataik. A kilátásba helyezett valódi dijnokság is feltűzelt annyira, hogy az éjféli is ébren talált. Amint megkondult a torony órája, bekebeleztem egy pohár friss vizet; így köszöntöttem az uj-év első percét, aztán végre nagynehezen elaludtam.

Másnap már korán reggel talpon voltam. Alig hogy rendbe hoztam magam, valaki ajtómat megkopogtatta.

Szabad! szóltam ki.

— Szerencsés boldog uj-évet kívánok! — szólt a belépő, a ki kocsis, peczkás, futár, alkalomadtán meg asztalnak volt János bácsinál.

— Tisztelteti a tekintetes urfit a Nagyságos ur — folytatá ünnepélyes hangon amaz — és küldi az ígért ajándékot; tessék használni egészséggel és tessék eljönni ma ebédre. Szólt és kezembe odtá az elég terjedelmes, jól bekötött esomagot. Benyultam a zsebembe s odaadtam borraivalóra az utolsó-előtti huszfilléresemet.

A küldőncz távozott, én meg hozzá fogtam a csomag felbontásához, miközben így okoskodtam:

a folyó év a XIX-ik század záró esztendeje. Némely protestáns lapok támadást intéztek a pápa ellen is, azt a véleményt oktrojálván reá, mintha e XX-ik század első esztendejének jelentette volna ki az 1900 esztendőt. Ez a támadás teljesen indokolatlan, mert a pápa múlt évi nov. 13-án kiadott decretumában világosan azt mondja ki, hogy az 1900-ik év december hónapjának utolsó napján éjfélkor végződik a jelen, és veszi kezdetét az új század. A magyar kath. püspöki kar szept. 14 és 15-iki tanácskozányából kiadott közös pásztorlevelében megerősíti ezt, midőn így szól, hogy a pápa a jövő évet mint a XIX-ik század utolsó évét szent évnék jelentette ki. *Vaszary* Kolos hercegprimás december 17-én kiadott pásztorlevelében az 1900-ik évet a jelen század utolsó esztendejének mondja. A kath. egyház álláspontja felől tehát e tekintetben semmi kétség nem lehet, s mindennemű támadás légből kapott állításokon alapszik.

Gazdasági előadások közelebbi programja:

A Szatmármegyei Gazd. Egyesület által a földm. miniszter ur támogatásával rendezett téli népies gazd. előadások közelebbi programja a következő: Szatmárnémetiben a németi iskola tanácstermében minden szerdán és szombaton d. u. 5. 6. óráig. Január 3. *Pethő* György városi gazd. tanácsos a trágya jelentőségéről a gazdaságban. Január 6. *Rózsa* Károly az emberi hulladék, mint trágya felhasználásáról. Jannár 10. *Bodnár* Gáspár képezdei tanár a szövetkezetekről általában. Nagy-Károlyban a város-háza tanács termében d. u. 3—4 ig. Január 7. *Nagy* Sándor gazd. ism. isk. igazgató-tanító a cizrok termeléséről; gyakorlatban bemutatva annak feldolgozását. Szatmárhegyen az iskola helyiségében d. e. 11—12 óra közt. Január 6- és 7-én *Jablonszky* György ker. szőlőszeti és bor. felügyelő a szőlőművelésről. Erdődön d. u. 3—4 óra közt. Január 6. *Majláth* Ferenc urad. ispán lótenyésztési irányelvekről. Az előadások ingyenesek s azokon az összes érdeklődőket szívesen látja a Szatmármegyei Gazdasági Egyesület.

A kath. kaszinó vasárnap, e hó 7-én esti 6 órakor a *Czecczil* egylet helyiségében rendes felolvasó estélyeit megkezdi. A fel-

— Egész rend ruha nem lehet, mert a esomag ahhoz kicsi. Kalap sem lehet, mert a esomag alakja egész más volna; tehát cipő lesz benne. No hisz az is megjárja! Hanem mikor már a tizedik papirt is kibontottam s az ajándéknak se hire se hamva — akkor bizony az én reménységem is alább szállott. Már csak maroknyi nagyságu lett a esomag. Ugyan mi lehet hát? Áhá! Tudom már. Biztosan óra, vagy valami kisebb disztárgy. No az is jó lesz! — Ujult erővel kezdtem ismét a bontogatáshoz. Egyszerre csak egy kemény, kis dobozt tapintottam meg s egy névjegyem e szavak valának írva: „Óvatosan bontandó ki” Ugy bántam vele mint a himes tojással, nem kételkedtem egy pillanattig sem, hogy „biztosan órát kaptam az én kedves János bácsimtól”. Mily nagy volt azonban meglepetésem, a midőn lefejtve az utolsó papirdarabot, magam előtt láttam magyarul mondva, illetőleg írva egy három krajczáros, teljesen ép — subiczkos skatulyát.

Tibai Károly.

olvasásokat dr. *Wolkenberg* Alajos és dr. *Fodor* Gyula fogják tartani, *Szentgyörgyi* Ella kisasszony szavával, ezenkívül valószínűleg orgonajáték is lesz. Felolvasás után társas összejövetel lesz a kath. kaszinóban.

Uj évi vásár. Ugocea megérdemli, hogy híressé váljék az ünnepi vásáraitól. Uj esztendő első napja tudvalevőleg a katolikuskoknál nagy ünnep, a reformátusok is megülik. De úgy látszik, Ugocsában édes keveset tudnak minderről, vagy legalább is nem sokat adnak reá. Ott a vásárbérlő dirigál. Az pedig rendesen Izrael ivadékaikhoz tartozó egyéniség lévén, természetesen nem nagy respektussal van a kereszténység ünnepei iránt. *Halmiban* új év napján tartják rendesen az országos vásárt. Hát nincsen abban a megyében semmiféle hivatalos közeg vagy hatóság, mely az ilyen visszaéléseket orvosolni tudná? . . . Bizony nagy szegényen az.

Meghívó. A szatmári jótékony nőegyesület 1900. évi január hó 13-án Szatmáron, a „Vigadó” összes termeiben, saját pénztára javára Calicot-táncszestélyt rendez, melyre a művelt közönséget tisztelettel meghívja a rendező bizottság. Belépőjegy ára személyenkint 2 korona, családjegy 5 korona, karzatjegy 2 korona. A táncszestély kezdete esti 8 óra. Jegyek előre válthatók: *Páskuj* Imre és *Lövy* Miksa urak üzletében. Rendező bizottság: *Asztalos* Sándor, *Antal* Alajos, *Antal* Sándor dr., *Antal* József, *Barthók* László, *Beznák* Aladár, *Böszörményi* Emil dr., *Brand* Győző, ifj. *Bossin* József, *Bagotay* Sándor, *Dobó* Remusz, *Domján* János, *Dobossy* Endre, *Erdőssy* Ferencz, *Eötös* Sándor, *Egey* Gyula, *Ferenczy* Ágoston, *Fekete* Jenő, *Fechtel* János dr., *Hodossy* Lajos, *Haller* Ferencz, *Horváth* János, *Helmezy* Pál, *Harcász* Géza dr., *Herczeg* Imre, *Jéger* Kálmán, ber. *Kováts* Miklós, ber. *Kováts* Sándor, *Kávássy* Sándor, *Kovács* Gusztáv, *Kunt* József, *Kulesár* Károly, *László* Imre, *Makay* Kálmán, *Molter* Jakab, lovag *Meisels* Károly, *Muhy* Zsigmond dr., *Nagy* József, *Oláh* Miklós, *Óreg* Béla dr., *Páskuj* Gerő, *Pekker* István, *Paál* István dr., *Ruprecht* Sándor, *Stepán* Géza, *Sommer* Henrik, *Schlögel* János, *Szönyi* Zoltán, *Szabó* József, *Szeőke* Ödön, *Tóth* József, *Török* István dr. *Tájnel* Jenő, *Uray* Árpád, *Veres* Lajos, *Vida* Sándor, *Vityi* József dr. *Vozáry* László, *Widrigin* főhadnagy, *Wermesther* Frigyes.

Méltányos intézkedés. A megyei jegyzői nyugdíjazottak ügyét végre dülőre vitték. Sokáig vajudott. Már csaknem azt gondolták, hogy az özvegyeknek és árváknak egyedül a jó Isten a támogatója. A donáció az igényekhez képest évről évre csökkent, nem hogy megközelítette volna a jogosult quantumot. Pedig bizony, ha nem birta az alap, nem is lehetett fizetni. Az év vége azonban nagy meglepetést hozott. A 99-ik évre visszatartott összegek mind ki lettek utalva. Az életbeléptetett új szabályrendelet szép sikerrel bevált. Azt mondják, — főrésze van benne az alispánnak.

Uj katolikus lapok. *Görög Katolikus Szemle* ezimen *Ungvárti* egy új egyházi, tanügyi és társadalmi hetilap alakult a „Szent Bazil Társulat” kiadásában magyar nyelven. Az új heti lap feladatául tüzte ki a keresztény katolikus eszmék terjesztését s a Kárpátok bérezei közt s azok alján lakó hazafias magyar és ruthén ajku nép szellemi és anyagi előhaladását elősegíteni. Az új lap felelős szerkesztője *Kaminszky* Géza. *Kassán Felső Vidék* ezim alatt indult meg egy kath. heti-

lap, mely *Abauj Sáros* és *Zemplén* megyékre terjed ki, s ezélja a felvidék kath. mozgalmait támogatni. Felelős szerkesztője *Schleiminger* Jenő. Kívánunk új lapársainknak erőt és kitartást a nemes munkához.

Statistika. Az elmúlt 1899. évben a román született 193 gyermek; (21-gyel több, mint az előző évben,) ezek közül 102 fiu, 91 leány. Halva született 5. — Meghalt 68 fi, 83 nő, összesen 151 (19-cel kevesebb, mint az előző évben.) Ezek közül az egy évet sem érte el 48, 50 éven túl volt 38, a legidősebb halott 100 éves volt. Házasságra lépett 37 pár.

A németi gör. szert. kath. templom felszerelésére engedélyezett adomány-gyűjtés ideje lejárván tisztelettel kérem azon urakat, kiknél még gyűjtőivek vannak, sziveskedjenek azokat és a begyűlt adományokat hozzánk juttatni, hogy a leszámolás idején teljesíthessem. Melles *Emil* főesperes-lelkész.

Pád. sz. Antal perselyében e héten begyűlt 74 frt 50 kr. A szegények közt új év reggelén ismét kiosztatott 30 frt. 185 kenyér.

Uj iskolák tömegesen. A vall. és közokt. miniszter *Máramaros* vármegye mostoha tanügyi viszonyait kiváló figyelmére méltatja. Az év folyamán 24 új iskolát szándékozik felállítani *Máramarosban*. A jövő évben *Bereg* megyére kerül a sor, hol a ruthénlakta vidékeken szintén nagy számmal fog iskolákat állíttatni.

Szaporodtak a választók. A vármegye központi választmánya *Nagy* László alispán elnökle alatt múlt hó 27-én tartott gyűlésében végleg megállapította a folyó évi képviselőválasztók névjegyzékét. A nagykarolyi járásban 3120, a mátészalkaiban 2427, a fehérgyarmatban 3578, a csengeriben 2607, a krassóiban 3646, az ar. megyesiben 3021, a nagybányaiban 2190, a nagysomkutiban 2527 választó van. Az egész megyében a választók száma 23116. Minthogy most már az is lehet választó, aki adóját nem fizette ki, ennek folytán 2332-vel szaporodott a választók száma. Régi jögon bejött 746.

A Szatmár és Vidéke elméskedése dacára a testvérgyilkosság ügyében közölt állításainkat az utolsó betűig fentartjuk. *Zsoldics* is vallott, de utóbb visszavonta, a másik két bűnös megmaradt vallomása mellett. *Papp* Árpád átkelt a tengeren, most *Budapest* van, nemsokára *Szatmárra* érkezik.

Megszökött könyvelő. *Steinberger* József a keresk. és iparbank második könyvelője bucsut mondott a banknak, meg *Szatmárnak* is. Azt mondják, hogy sok magánadósságra keveredett börzei játék miatt, azért vitorlázott el *Amerika* felé. De mivel? . . . Általános a gyanu, hogy a bank is tetemes kárt szenvedett. A rovincsolást azonnal megkezdették, de még nincs befejezve.

Színházi műsor. Csütörtökön: *Szulamith*. Pénteken, először: *A vizkereszt* (*Shakespeare* vigjátéka, dalokkal) *Szombaton*, *A csikós*. Vasárnap: *A kékszakálu herceg*. Délután, 2 1/2 órakor: *A fősvény* (ifjusági előadás) *Hétfőn*: *Tamás* bátya *kunyhója*. *Kedden*: *Hangverseny*, a katonazenekar közreműködésével. *Szerdán*, január 10-én: *Szokimondó asszonyság* (*H. Novák* Irén jutalomjátéka.)

A városi távbeszélő-hálózat előfizetőinek névsora az állomások számával együtt a következő. (A szabályok értelmében az előfizető saját állomásán a berendezés használatát másoknak is megengedheti, de azért semmiféle díjat nem szedhet.) *Dr. Biró* Elemér, *Egyházmegyei hivatal*, *Einhorn* Márton

lakatos, Első magyar ált. bizt. társ., Farkas Antal, Fogarassy Sándor, Frankl Mihály, ifj. Freund Sámuel, Hungaria-szálloda, Gers-ter Béla, Glück Adolf ügynök, Göbl Jakab, Göblmalom, Gutman Ignác, Helmezy Jó-zsef, Balog Dezső fodrász, dr. Kelemen Samu, dr. Keresztzeghy Lajos, Klein Vil-mos iroda, Klein Vilmos kertész, Klein Vilmos magtár, Kovács Ábrahám, Lóvy Miksa, Markovics Elek, Korona szálloda, Medgyesi Ferencz, Dr. Nagy Barna, Neu-schloss gőzfűrészgár, Osztrák-Magyar bank, Paskuj Imre, Polgármesteri hivatal, Reizman R. Reiter Béla, Róz testvérek, Schvarcz Albert, Steinberger Eliás, Alapít-ványi pénztár, Gazdasági és iparbank, Szat-mári gőzmalomtelep, Szatmári gőzmalom-iroda, Kereskedelmi bank, Népbank, Taka-rékpénztár, Termény- és hitelbank, Szatmári Zsigmond, Szatmármegyei takarékpénztár, Szentpéteri Géza, Walkovics Sámuel, Wallon Henrik fia, Weisz Adolf (söresarnok), Zom-mer Károly, Dr. Frieder Adolf, Szőnyi Fe-rencz, Reiter Jakab, Rothbart R., Sefteli és Reiter, Spitzer J. ügynök, Első szatmári téglagyár, Beer Mór, Dr. Rác Endre, Czuk-or Adolf, Takácsy Károly, Klein Antal és Ignác, Önk. tüzoltó-egylet, Löwinger Jó-zsef, Közkórház, Dr. Kölcsey Ferencz, Dr. Gönczy Ignác, Losonczy József, Károlyi-ház szálloda.

A szatmárnémeti ev. ref. egyház tanácsa a szatmárnémeti-i énekkar szükségleteinek fedezésére 1900. évi január hó 6-án a „gu-bás ipartársulat táncstermében” hangverseny-nyel összekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Beléptidj: személyenként 1 korona. Kezdeté este 7 órakor.

Nyilvános köszönetet mondok *Köhalmi* Gyula szatmári fodrász urnak, ki a Felső-Visón 1899. évi december 26-án, a róm. kath. iskolában járó szegény tanulók javára rendezett „*Karácsonyi pásztorjáték*”-hoz szükségelt jelmezeket díjtalanul engedte át és küldte el. Fogadja ezért a róm. kath. hit-köztség nevében hálás köszönetemet. F. Vi-són, 1900 jan. 1. *Husovszky Péter* r. k. egy-házgondnok.

— **A naptár egyesítés.** Oroszországban, hol tudvalevőleg úgy az egyházi, mint a vitái téren is a [Julián- féle naptárt használ-ják, e hó elején a szentpétervári tudomá-nyos akadémia egy bizottságot küldött ki a Gergely féle naptár behozatalának tanulmá-nyozása céljából. E bizottság elnöke Konstan-tin nagyherceg, a bizottságban pedig min-degyik miniszterium képviselve van. Ez ügy csak annyiból érdekel minket, amennyiben nálunk is a Gergely-féle naptárnak az egy-házi használatra való alkalmazása iránt Fir-czák Gyula, munkácsi püspök a kezdeménye-ző lépéseket már megtette. Ugyanis a mun-kácsi-egyházmegye 57 esperesi kerületének papjait felhívta a naptár-egyesítés eszméjének elfogadására s a 48 esperesi kerületből 46 tényleg be is küldte beleegyezési nyilatkozatát. Ezen nyilatkozatok, illetőleg jegyzőkönyvek az esztergomi hercegprimáshoz küldettek fel, ki azokat a többi gör. kath. egyházme-gyék nyilatkozatával a római szentszék elé terjeszti. — Így tehát a római szentszék ha-tározatától várjuk a naptár-egyesítés ügyé-nek eldöntését.

Tilos a Volta-kereszt. A világszerte elterjedt Volta-keresztet ezentúl aligha használják Magyarországon. A belügyminis-ter megtiltja a Volta-kereszt további árusít-ását. Indoka e rendeletnek az, hogy az éle-gyűlő szerekből, különösen rézből és horgany-

ból készült galván áramot fejlesztő, állítólag gyógyerőt gyakorló, közvetlen az emberi tes-ten viselendő készülékek, mint az ugyneve-zett Volta, vagy Galvános kereszt, csillag, gyűrű, lánc, öv, talpbetét, alkalmazása, illetőleg ilyenek használata az országos közegészség-ügyi tanács szakvéleménye szerint bőrbeteg-ségeket, sőt mérgezéseket idéz elő. Ennélfog-va ezeknek forgalomba hozatalát és külföldről való behozatalát a belügyminister a kereske-delmi és pénzügyminiszterekkel a horvát, szlavón és dalmát bánnal s az osztrák csász. és kir. belügyminiszterrel egyetértőleg eltilja. Az intézkedés alól csak az esetben van kivé-tel, ha az illető szerek orvosi rendeletre ké-szülnek.

Lótartók figyelmébe. A szatmári mén-telep parancsnokságának átirata folytán tu-datom e város lakosaival, hogy a méntelep-en a folyó évre beosztott fiatal mének próbaképeni egy-egy kanczát ingyen fedez-nek, — továbbá tudatom, hogy a fedeztetés az összes ménekkel megkezdődött és min-dennap egy órakor veszi kezdetét. Szatmár-németi 1899. decz. 12. Dr. *Korbay* főkapitány.

Bélyeggyűjtők figyelmébe. Az osztrák-értékű postai frankójegyek és egyéb érték-cikkek már csak rövid ideig (legfőjebb há-rom hónapig) lesznek a posta (távirda) hi-vataloknál s a postai értékkárosoknál beszerezhetők. A bélyeggyűjtők tehát a gyűjteményeik kiegészítésére s a csereüzlet-hez szükséges készlet beszerzésére e rövid időt annál is inkább használják föl, mert a jelenleg még forgalomban levő frt és kr. ér-tékű posta-frankójegyek és más értékcikkek értéke ezeknek a forgalomból való elvonása után kétségtelenül igen fel fog emelkedni.

— **Szer az alkoholizmus ellen.** Párisban óriási feltűnést keltett Sappelier és The-bault orvosok közlése, melyet az Académie de Médecine gyűlésén tettek, mely sze-rint az alkoholizmus ellen sikerült egy szerumot feltalálni, a melyet Broca gyógy-szerészszel együtt állítottak elő egy mester-ségesen alkoholizált lóból. Ez a szerum a vele beoltott emberben állandó undort idéz elő a szeszes italok iránt.

A „Magyarország” hirszolgálatával, ele-venségével ma egyike a legjobb lapoknak. Ma, mikor az ország csaknem minden na-gyobb városával és azonkívül Béccsel, Ber-linnel telefon-összeköttetés létesült, a lap technikai előállítása is bámulatosan megvál-tozott. Minden hír, minden esemény rögtön továbbittatik és a közönségnek nem kell többé várni, míg nagysokára értesül a poli-tikai és közgazdasági élet összes fontosabb eseményeiről; a „Magyarország” mindent összefoglalva, hűséggel, részletességgel hozza már az összes eseményeket és az ország legtávolabbi részeiben már a reggeli órák-ban értesíti a közönséget a történekről. Azonkívül a „Magyarország” öre a nemzeti érdekeknek. Megmozgatja a tétlenséget, lel-ket önt a közömbös rétegekbe. Most egy éve első sorban állta a csatát egy romlott és erőszakos rendszer ellen. És ma is az a célja, hogy a folyamatban levő politikai átalakulás oly befejezésre jusson, a mely visszaadja a nemzetnek anyagi erői kimél-lését, egy tisztultabb kormányzat lehetőségét és az önmagával való rendelkezés minden föltételét. A „Magyarország” legtöbb vezér-cikkét *Bartha Miklós*, az ország első pub-licistája írja. Ma nincs senki, aki a nem-zet gondolkozását és az ország igaz érdekeit jobban felismeri és szebben tolmácsolni tudja.

Kossuth Ferencz szintén e lap hasábjainak szenteli becses publicisztikai működésének legjavát. A lapnak *Holló Lajos* orsz. képviselő a főszerkesztője, a ki a lapot nagy akaraterejé-vel megteremtette és lankadatlan kitartásá-val felvirágoztatta. Felelős szerkesztő dr. *Lovász Márton*. A „Magyarország” előfizé-tési ára egész évre 14 frt, félévre 7 frt. negyedévre 3 frt 50 kr, egy óra 1 frt 20 kr. Legzélszerűbb az előfizetési pénzeket postaltalványon küldeni a „Magyarország” kiadóhivatalába (Teréz-körut 19.)

Szerkesztői üzenet.

M. J. Küldeményét köszönettel vettük, amire kért bennünket, nem teljesíthettük, mert amint látni fogja, specialis természetűnek kellett lenni. Ügye nem késett, de kívánatos volna, hogy minél előbb megtör-ténjék.

B. S. Megkaptuk, de még ez ideig nem vé-gozhottunk vele. A tudósítás nem fog elmaradni.

Irodalom.

— **A legolcsóbb Petőfi-kiadás.** A Athenaeum, mely már annyiszor megmutat-ta, hogy szeretettel és lelkesedéssel szolgálja a magyar nemzeti irodalom ügyét, most ismét olyan kiadvánnyal lép a közönség elé, melyről csak a legnagyobb elismerés hangján szólhatunk. Petőfi Sándornak összes költeményeit adta ki — *egy korona*, csinos borítékú vaskos kötésben. Nem túlozunk, ha azt mondjuk, hogy ez a tény valóságos iro-dalmi esemény, a melynek jelentősége sokkal nagyobb, mint száz más szenczációt keltő aktuális. Mert ugy szólván ezek és ezek óhajtatását valósítja meg, ezeket, kik nem tudnak nagyobb anyagi áldozatokat hozni az irodalomért és ezeket, kiknek hó vágyuk volt, hogy a magyar nemzet legnagyobb köl-tője otthon legyen minden magyar ember házában, hogy halhatatlan művei a legszegé-nyebb kunyhónak asztalán is ott fekdjenek. És ime az Athenaeum, mely már eddig is olyan nagy érdemeket szerzett magának Pe-tőfi-kiadásaival, megvalósította ezt az álmat. Hozzáférhetővé teszi Petőfinek, az emberi szív minden érzését visszatükröző énekeit minde-nek számára, lehetővé teszi, hogy a legsze-gényebb is reményt, vigaszt merítsen belő-lük, hogy lelkesedjék rajtuk és gyönyörködjék bennük. Ugy érezzük, hogy Petőfi halhatat-lan szelleme velünk örül, mert ez a kiadás vágyai szerint való lehet. Így akarhatott ő a nemzet, a nép egyetemessége elé lépni. Egyszerű köntösben, mindenki számára hozzáférhetően. Az egész nemzetet szerető szívéhez ölelte, érezhesse hát mindenki do-bogását. Valóban az Atheneum nem adha-tott volna szebb ajándékot a magyar népnek ajándékba, mint ezt a kötetet. Ajándéknak nevezhetjük szándékosan, mert mi egyéb egy 800 oldalos kötet, melynek ára *egy korona*? És meg vagyunk győződve, hogy a magyar közönség öröme ezuttal tette fog megnyilvánulni, hogy ez a kötet gyorsan meg fogja tenni hódító körutját az országban és valóban azzá lesz, a minek lennie kell: valamennyiünknek bibliája, mely hazaszerete-tünket, a jövőbe vetett hitünket erősíti, fájdalmainkat enyhíti és a belőle kiáradó örök-szép eszmékkel, mélységes érzésekkel neme-sít, tisztítóan hat ifjak és öregek lelkére egyaránt! Megrendelhető Budapesten az At-heneum könyvnyomdában.

— *Anyósok könyve.* Sirisaka Andor, kinek nevét „A babonáról szóló népkönyve és a „Magyar Közmondások Könyve“ cz. nagy munkája után már sokan ismerik, legközelebb új és gonoszbitott kiadásban adja ki az 1888-ban első kiadásban megjelent s rövid pár hónap alatt elkapkodott s azóta folyton keresett: „Anyósok könyve“ cz. humoros és szatirikus művét 12-14 ivnyi (192—224 oldal) terjedelemben, igen diszes kiállításban, kerek 5 ezer példányban. Tekintve a sok boldogtalan vő helyzetét, valószínű, hogy ezek anyósaik megtréfálására és boszantására meg fogják rendelni ezt a munkát, melyre tíz év óta folyton érkeznek a megrendelések s melyben számos beszélykén és versen kívül

sok-sok jó és rossz anyós-viccz lesz képekkel illusztrálva, megörökítve. Egy füzött példány ára két lármás korona, bekötött diszpéldány pedig négy korona, mely csekély összeg szerző kiadó nevére Bogdása (Baranya-m.) községben (posta helyben) küldendő. Gyűjtők minden hatodik példányt ingyen kapják. A könyv 1900. április elején Pécsen fog megjelenni s onnét bérmentesen szétküldetni. E munkában hirdetések is lesznek mellékelve, melyre vonatkozólag szintén Sirisaka ad bővebb fölvilágosítást. Szerző e könyvét szívesen ajánljuk az irodalom e nemét pártolók figyelmébe. Czím: Sirisaka Andor, Bogdása.

Törvényesen hitelesített üvegek és poharak.

Győri Károly
ÜVEG- ÉS PORCELLÁN KERESKEDESE
SZATMÁR.

Legolcsóbb bevásárlási forrás *üveg* és *porcellán* tárgyakban; ugyszintén *diszműárak* és *konyha berendezési* cikkekben.

Ajánlom az *ujévi* ünnepekre diszes és olcsó ajándék-tárgyaimat.

Posta küldeményeket gondosan csomagolva minden díj nélkül küldök.

Csillár petroleum 1 liter 22 kr.

Kész szolgálattal:

Győry Károly.

Kép keretezéseket bármely kivitelben legolcsóbb árban.

Ditmar R. asztali és függő lámpák.

Berdorfi évő eszközök.

Csinos kivitelü

báli, üdvözlő kártyákat lakadalmi és eljegyzési meghívókat, mérlegeket, mindennemű rovatos munkákat, üzleti körleveleket, falragaszokat, a legjutányosabb ár mellett készít a

‘Pázmány-Sajtó’

könyvnyomda.

Ugyanitt nagy raktár: **egyházi, iskolai, katonai, jegyzői nyomtatványokból.**

Hirdetéseket

legolcsóbban vesz fel

„HETI SZEMLE“,

Szatmármegye legelterjedtebb s egyedüli politikai hetilapja.

**ORGONA-ÉPÍTÉSI
MŰINTÉZET**

Rieger testvérek

Budapest,

VII. Garay-utca 48.

Rieger testvérek Jägerndorfi (Osztr. Szil.) cs. és kir. udvari orgona-gyárának fiókja. Legolcsóbb-árakon kiváló orgonákat szállítanak.

A cég 25 évi fennállása óta

700 új orgonát

épített, melyek közül **245** esik Magyarországra, a többi Norvégiába, Németországba, Romániába, Orosz Olasz és Törökországba szállították.

Orgona-árjegyzékek

ingyen és bérmentve.

Üzlet-feloszlás.

Van szerencsénk Szatmár város és vidéke n. é. közönségének szíves tudomására hozni, hogy miután az 1854. év óta fennálló

divat-üzletünket

feloszlattuk, az összes raktáron levő áru-cikkeinket

jutányos árban

árusítjuk el.

Tisztelettel

Antal D. és fia.

